

NETTIKIUSAAMINEN

1) Valintojen stoori -tunnin muistelu (käydään lyhyesti läpi mitä videolla tapahtui).

2) Mitä tunnilla puhuttiin kiusaamisesta?

3) Palautekyselyyn vastaaminen.

TEHTÄVÄ: EI NETTIKIUSAAMISELLE

Tarvikkeet: paperia ja kyniä

Kesto: Noin 15–30 minuuttia.

Pyydä oppilaita pohtimaan ja kirjoittamaan pienissä ryhmissä (3–4 henkilöä) vastauksia alla oleviin kysymyksiin. Käykää sen jälkeen vastaukset yhdessä läpi alla olevia vastauksia hyödyntäen.

Miksi on viisasta...

1. Olla vastaamatta kiusaamisviesteihin?

Kiusaamisviesteihin vastaaminen saattaa ylläyttää kiusaajaa entistä loukkaavampiin kommentteihin ja julmempaan käytökseen.

2. Estää häiritsevät viestit?

Somessa, keskustelupalstoilla ja monissa chateissa pystyy estämään viestit tietyiltä käyttäjiltä. Lisää kiusaaja mustalle listalle, niin hän ei enää voi lähettää viestejä tai ottaa yhteyttä. Yhteydenotto- ja kaveripyyntöjä kannattaa hyväksyä vain jo ennalta tutuilta kavereilta.

3. Tallentaa pilkkaavat viestit, keskustelut ja kuvat?

Kiusaamisviestejä ei ole pakko lukea eikä kuvia ole pakko katsoa, mutta ne kannattaa tallentaa. Kun sinulla on mahdollisimman paljon tietoa kiusaamisesta ja kiusaajasta, hänet saadaan vaivattomammin kiinni. Tallenna häiritsevät viestit ja kuvat siten, että esimerkiksi päivämäärät ja kellonajat kirjaantuvat muistiin esimerkiksi kuvakaappauksella puhelimen näytöstä.

4. Ilmoittaa palvelun käyttösääntöjen vastaisesta toiminnasta ylläpidolle?

Vain ylläpito näkee ilmiantajan ja ilmiannon tiedot eikä ilmiannon kohteelle koskaan kerrota, keneltä ilmoitus on tullut. Ylläpito päättää mahdollisista ylläpitotoimenpiteistä ja sanktioista tutkittuaan ilmoituksen. Sääntöjä rikkovalle käyttäjälle voidaan antaa esimerkiksi huomautus tai määräaikainen jäähy palveluun. Vakavat tai toistuvat sääntörikkomukset johtavat useimmiten tunnuksen poistamiseen.

5. Kertoa kurjista nettikokemuksista vanhemmille tai jollekin muulle luotettavalle aikuiselle?

Sinusta saattaa joskus tuntua, että aikuiset eivät ole perillä nettimaailmoista eikä heille sen vuoksi kannataa kertoa netissä tapahtuneista ikävistä asioista. Kannattaa kuitenkin yrittää: he välittävät sinusta ja haluavat tietää, miksi sinusta tuntuu pahalta. Kun vanhempasi tietävät, mitä netissä teet ja kenen kanssa siellä juttelet, sinun on helpompi mennä kertomaan heille myös ikävämmissä netissä sattuneista asioista.

6. Ottaa yhteyttä Lasten ja nuorten puhelimeen ja nettiin,

p. 116 111 tai www.mll.fi/nuortennetti?

MLL:n Lasten ja nuorten puhelin ja netti on paikka, jossa voit keskustella luottamuksellisesti aikuisen kanssa ja etsiä yhdessä tilanteeseen ratkaisua. Voit soittaa ilmaiseksi numeroon 116 111 tai kirjoittaa nettikirjeen osoitteessa www.mll.fi/nuortennetti.

7. Ottaa vakavissa tapauksissa yhteyttä poliisiin?

Toisen henkilön uhkaaminen, halventaminen tai loukkaaminen voidaan tulkita vahingonkorvauksiin, sakkoihin tai jopa vankeuteen johtavaksi rikokseksi. Älä siis epäröi ottaa yhteyttä myös poliisiin, jos kiusaaminen on vakavaa. Älä epäröi puhua asiasta vanhemillesi tai opettajalle, joka voi ottaa yhteyttä poliisiin. tekstiä tai valokuvaa ei välttämättä saa koskaan poistettua. Jos joku saa tietää käyttäjätunnuksen ja salasanan, hän voi lukea sen omistajan tietoja, tehdä ostoksia tai lähettää viestejä tämän nimissä.

Lopuksi opettaja kirjoittaa taululle kaksi kohtaa, joista keskustellaan yhteisesti:

1. Minulla on oikeus olla rauhassa.

Opettajan ohje: Kaikki netissä tavatut henkilöt eivät ole kivoja, ja huijaaminen nettikeskusteluissa on helppoa. Kaikki eivät kenties ole sitä, mitä he sanovat olevansa. Monet netissä alkaneet ystävyysuhteet jatkuvat myös netin ulkopuolella. Ensimmäiseen tapaamiseen pitää kuitenkin ottaa mukaan joku, johon voit luottaa. Tapaaminen pitää sopia julkiselle paikalle. Tapaamisaikeista pitää kertoa vanhemmille. Tapaamiseen pitää ottaa kännykkä mukaan. Jos tapaamistilanne vaikuttaa epäilyttävältä, paikalta pitää heti poistua. Jos jokin asia netissä tuntuu arveluttavalta tai epämiellyttävältä, siitä pitää sanoa vanhemmille tai esimerkiksi opettajalle. Asiasta voi aikuisen kanssa yhdessä ilmoittaa sivuston ylläpitäjälle. Se, joka törmää netissä epämiellyttävään materiaaliin, ei ole siihen syyllinen. Haukkuminen, perättömien juorujen lähettäminen, huijaaminen, salasanan varastaminen, jonkun toisen kuvien luvaton käyttäminen ja syrjivät kommentit ovat kiusaamista. Sellaisesta pitää kertoa vanhemmille, opettajalle sekä sivuston ylläpitäjälle. Muiden henkilötietojen tai yksityisasioiden levittäminen netissä ei ole sallittua.

2. Muillakin netinkäyttäjillä on tunteet.

Opettajan ohje: Netissä tavatut ihmiset ovat oikeita ihmisiä, vaikka esiintyisivätkin nimimerkillä. Heitä pitää kohdella netissä samalla tavoin kuin muuallakin. Siellä pitää käyttäytyä asiallisesti, suvaitsevaisesti ja ystävällisesti. Se on vastavuoroista.

(Mukailtuna MLL:n materiaalista Ei nettikiusaamiselle! tehtävistä Kurjuudet kuriin ja Netiketti)

Lisää tehtäviä aiheesta löydät Ei nettikiusaamiselle – materiaalista

<https://dzmdrerwnq2zx.cloudfront.net/prod/2017/06/30141754/Ei-nettikiusaamiselle-Opetusmateriaali-4.-6.-luokille.pdf> (Jos linkki ei toimi klikkaamalla, kopioi ja liitä linkki selaimen osoitekenttään.)